

Nederland in internationaal perspectief

P.R. Smit

- Internationale vergelijkingen winnen aan belang maar zijn vooralsnog lastig.
- Nederland neemt internationaal geen uitzonderingspositie in. Het scoort hoog waar het gaat om minder zware criminaliteit (fietsdiefstal!), maar is bij de zwaardere criminaliteit een middenmoter.
- Het ophelderingspercentage in Nederland daalt sinds het begin van de jaren tachtig.
- Ten opzichte van andere West-Europese landen werd in Nederland in het begin van de jaren tachtig weinig gevangenisstraf opgelegd voor geweldsdelicten. In recente jaren is dit verschil verdwenen.

Nederland is geen eiland, geïsoleerd van de rest van de wereld. Net als bij macro-economische ontwikkelingen kunnen veranderingen in de omvang en het karakter van de criminaliteit hun oorzaak vinden in binnenlandse factoren (zoals nieuwe wetgeving of demografische ontwikkelingen) of in internationale ontwikkelingen (migrantenstromen, politieke en economische ontwikkelingen in Oost-Europa, enzovoort). Cijfermatige vergelijking van de Nederlandse ontwikkelingen met die in andere landen kan een aanwijzing geven waar de oorzaken gezocht moeten worden (zie ook Ministerie van Justitie, 2000). Zo daalde de vermogenscriminaliteit in Nederland en in de meeste omringende landen met ruwweg hetzelfde percentage in de periode 1992-1996. Dan ligt het voor de hand naar oorzaken te zoeken die niet specifiek Nederlands zijn.

De manier waarop de rechtshandhaving is georganiseerd en in de praktijk wordt uitgevoerd, is in elk land verschillend. Enerzijds levert dit problemen op bij het maken van vergelijkende statistieken, anderzijds kunnen ervaringen in andere landen laten zien wat het effect van bepaalde beleidsmaatregelen zou kunnen zijn.

Dit hoofdstuk geeft voorzover mogelijk een vergelijking van de criminaliteit in een aantal Europese landen, de Verenigde Staten, Canada en Japan vergeleken. In ieder geval wordt steeds vergeleken met alle EU-landen waarvan gegevens voorhanden zijn. Ook wordt een aanzet gegeven de gevonden verschillen ten opzichte van Nederland te duiden.

8.1 Voorbehoud bij het maken van internationale vergelijkingen

Diversiteit in de gehanteerde bronnen

Over het algemeen komen gegevens uit bronnen die specifiek voor één land samengesteld zijn. Dit feit alleen al maakt dat de gegevens niet zonder meer te vergelijken zijn (zie ook *Crime Trends in Europe*, 2000). Ook komt het voor dat gegevens over een bepaald onderdeel van de strafrechtsketen niet in elk land door dezelfde soort instantie verzameld worden. Zo worden bijvoorbeeld de gegevens over het vervolgingstraject, in de regel het terrein van het OM, in Spanje door de rechtbanken verzameld. Ook maakt het verschil of gegevens uit een 'onafhankelijke' bron komen, zoals soms nationale statistische bureaus dat zijn, of door 'belanghebbenden' verzameld worden. Ten slotte hebben bijvoorbeeld registratiemethoden bij de politie direct invloed op het ophelderingspercentage van misdrijven.

Verschillende definities van (juridische) begrippen

In vrijwel alle landen wordt een onderscheid gemaakt tussen 'misdrijven' (die wel tot de criminaliteit gerekend worden) en 'overtredingen' (gedrag waarbij weliswaar de wet overtreden wordt, maar dat toch niet als crimineel beschouwd wordt). Uit de aard der zaak zijn de Wetboeken van Strafrecht voor elk land verschillend. Dit komt op verschillende manieren tot uitdrukking: sommige gedragingen zijn in het ene land wel strafbaar gesteld en in het andere land niet (bijvoorbeeld prostitutie, abortus, euthanasie). De grens tussen misdrijven en overtredingen is niet in elk land hetzelfde. Ook de precieze definities van delictcategorieën zullen verschillend zijn. Dit hangt samen met vragen als: waar ligt de grens tussen moord/doodslag en dood door schuld; wordt onder 'inbraak' alleen inbraak in een woning verstaan of ook in een auto, een schuur of iets dergelijks; enzovoort).

Verschillen in de rechtssystemen

De manier waarop het justitiële apparaat is georganiseerd, verschilt van land tot land. Vooral de precieze rol van de politie (en bijvoorbeeld de manier waarop de politie zaken registreert) en van het OM heeft een grote invloed op de gegevens. Of bijvoorbeeld een melding van een misdrijf ook daadwerkelijk geregistreerd wordt, zal afhankelijk zijn van de verplichting die de politie heeft om misdrijven voor te leggen aan de vervolgingsautoriteiten, ook als er nog geen verdachte is. Zo is dit in Nederland niet het geval, in Frankrijk wel. Ook de vraag of er bij de vervolging sprake is van een legaliteitsprincipe of een opportuniteitsprincipe zal van invloed zijn op de registratie bij de politie. Bij een legaliteitsprincipe zal het eerder voorkomen dat de politie een licht vergrijp niet registreert.

Verschillen in de gemaakte statistische keuzes

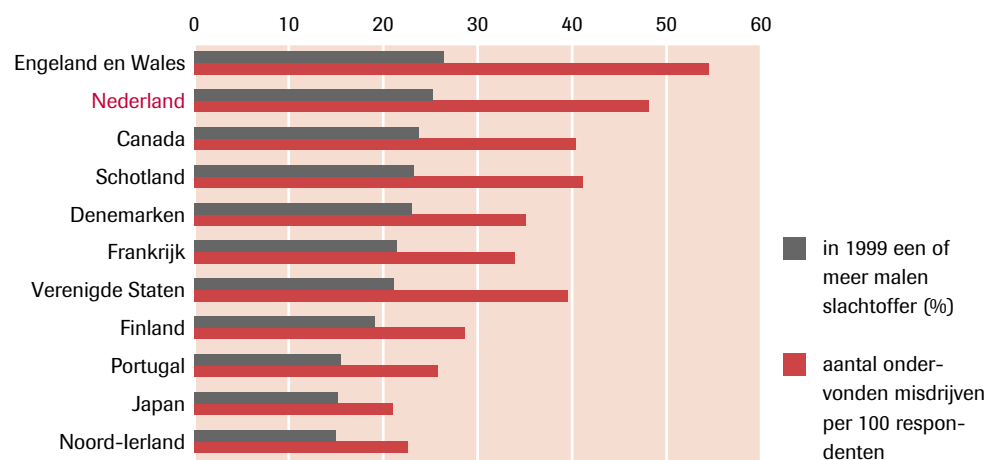
Een laatste voorbehoud is van statistische aard. Bij het maken van statistieken moeten er bepaalde keuzes worden gemaakt. In het geval van criminaliteitsstatistieken zijn de belangrijkste keuzes de teleenheid en het telmoment. De teleenheid kan daders betreffen, of strafbare feiten of strafzaken. Deze keuze wordt niet door elk land op dezelfde manier gemaakt. Bij het telmoment gaat het er vooral om op welk moment bepaalde kenmerken aan een zaak worden toegekend. Een zaak die bij de politieregistratie gezien wordt als moord, kan bij beoordeling door de ovj veranderen in 'dood door schuld'.

Vergelijkingsmethoden

Ruwweg zijn er twee manieren om zinvolle vergelijkingen te maken tussen landen onderling. Ten eerste kan gepoogd worden op een zodanige manier gegevens te verzamelen dat de vier bovenstaande punten geheel of gedeeltelijk worden ondervangen. Als voorbeeld kan genoemd worden de Internationale Slachtofferenquête (Mayhew en Van Dijk, 1997). Deze tracht door middel van een gestandaardiseerde vragenlijst zo veel mogelijk de definitieverschillen en de verschillen in statistische keuzes glad te strijken. Het probleem van de verschillende rechtssystemen weegt minder zwaar omdat het hier gaat om een slachtofferenquête waarbij (nog) geen sprake is van een justitiële reactie. In het door het WODC opgebouwde gegevensbestand met internationale gegevens (zie bijlage 2) is door interpretatie van de officiële statistische publicaties van de diverse landen geprobeerd de verschillen in definities en statistische keuzes te verminderen.

Ten tweede is een keuze mogelijk in de soort (vergelijkende) analyse die toegepast wordt. In principe zijn er drie soorten van vergelijkende analyse mogelijk.

- *Niveauvergelijkingen*. Bij dit soort van vergelijkingen wordt gekeken naar de verschillen in de (absolute) niveaus. Een voorbeeld is de vraag welk land het hoogste (laagste) ophelderingspercentage kent. Of de vraag waar het aantal diefstallen per 100.000 inwoners het hoogst is. Op deze manier vergelijken is zeer riskant. Alle vier de bovengenoemde kwesties kunnen hier een rol spelen.
- *Verdelingsvergelijkingen*. Hier wordt gekeken naar verhoudingen binnen bepaalde onderverdelingen, zoals tussen delictcategorieën. Zo ligt in Nederland, in vergelijking met de meeste andere landen, het accent op vermogensmisdrijven en niet op geweldsmisdrijven. Of het relatieve aandeel van de jeugdcriminaliteit wordt in internationaal perspectief geplaatst. Met dit soort vergelijkingen weegt diversiteit in bronnen minder zwaar. Het zelfde geldt voor de gemaakte statistische keuzes.
- *Vergelijkingen in de tijd*. Een andere manier van vergelijken is dat er alleen gekeken wordt naar ontwikkelingen in de tijd. Hierbij is bijvoorbeeld te zien welke delictcategorieën in welke landen stijgen of dalen.

Figuur 8.1 Kans op slachtofferschap, 1999

Bron: ICVS

8.2 Ontwikkelingen

8.2.1 Criminaliteit, daders en slachtofferschap

Het vergelijken van de omvang van de criminaliteit

De Internationale Slachtofferenquête (ICVS) meet en vergelijkt de omvang van de criminaliteit in verschillende landen (Van Kesteren e.a., 2000).¹⁷⁰

Opmerkelijk is dat Nederland uit deze slachtofferenquête te voorschijn komt als het land met een hoge kans op slachtofferschap: zowel naar de kans dat iemand in 1999 slachtoffer werd van een misdrijf als naar het aantal ondervonden misdrijven per 100 geënquêteerden (figuur 8.1).

De hoge positie van Nederland blijkt hoofdzakelijk het gevolg van het veelvuldig voorkomen van twee soorten van delicten, namelijk fietsdiefstal en vernieling van auto's. Deze twee delicten tezamen hebben voor Nederland een aandeel van ruwweg 50% in het totale aantal delicten waarnaar gevraagd werd. Bij andere landen is dit een stuk lager, namelijk 25 à 35%.

170 Bij de interpretatie van de cijfers van de ICVS is het goed te beseffen dat slachtoffers ook in een ander land een delict kunnen ondervinden. Gemeten wordt dus niet exact de criminaliteit in een bepaald land, maar de criminaliteit zoals ondervonden door slachtoffers uit een bepaald woonland. Hoewel hierover door de beperkte steekproefomvang van de ICVS geen duidelijke uitspraken gedaan kunnen worden, lijkt de invloed niet al te groot te zijn. Afhankelijk van het soort delict en het land, ligt het percentage delicten ondervonden in het buitenland tussen 0 en 20. Zie, ook voor methodische kanttekeningen: Bruinsma e.a., 1990.

Bij specifieke andere delicten is het beeld duidelijk anders. Bij inbraak (en pogingen daartoe) staat Nederland op een vierde plaats, achter Engeland en Wales, Canada en de Verenigde Staten. Bij misdrijven tegen personen (diefstal met geweld, mishandeling en seksuele misdrijven) staat Nederland in de middenmoot.

Zie tabel 8.1 (bijlage 4) voor een uitsplitsing van ondervonden slachtofferschap naar delict.

8.2.2 Opsporing

Voor het opsporingstraject worden twee bronnen benut: het European Sourcebook (European Committee on Crime Problems, 1999) en de SIBa Internationale Database (WODC; zie bijlage 2). Voor een gedetailleerde weergave van de periode 1990-1996, of alleen het jaar 1995 of 1996, wordt hier het European Sourcebook gebruikt (meer landen, een groter detailniveau in de delictindeling), en voor het beschrijven van trends (de periode 1980-1999) de SIBa Internationale Database (weinig landen, alleen onderscheid tussen geweldsdelicten en vermogensdelicten).¹⁷¹

De daders

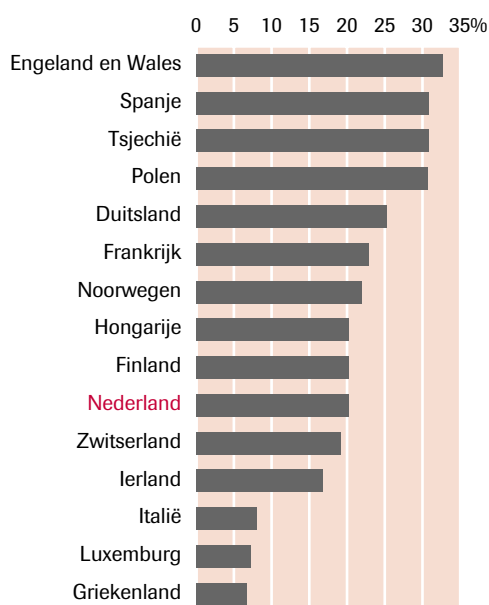
Voor een overzicht van de daders van misdrijven is er de registratie van verdachten bij de politie. In figuren 8.2 en 8.3 is het aandeel van minderjarige en van vrouwelijke verdachten in het jaar 1995 aangegeven (bron: European Sourcebook, inclusief selectie van delictcategorieën). Uit de gegevens blijkt dat Nederland niet ver afwijkt van het gemiddelde. Opvallend is het lage aandeel van vrouwen in Zuid- en Oost-Europese landen. Opvallend hoog is het aandeel minderjarigen in Engeland, in Spanje en in de Oost-Europese landen.

Uit een verdere uitsplitsing van deze gegevens naar delictsoort blijkt dat minderjarigen zich vooral bezighouden met diefstal, diefstal met geweld en inbraak. Bij vrouwelijke verdachten valt vooral het hoge aandeel bij diefstal op, voornamelijk in de meer welvarende landen. Zo is dit aandeel in bijvoorbeeld Duitsland, Engeland en Zweden tussen de 25% en 30%. Waarschijnlijk is dit vooral winkeldiefstal (zie bijlage 4, tabellen 8.2 en 8.3).

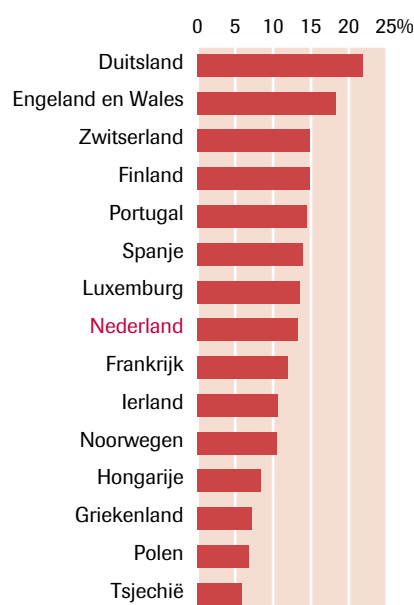
De geregistreerde criminaliteit in 1996

In alle landen worden veel minder misdrijven door de politie geregistreerd dan door slachtoffers ondervonden (zie voor ons land de hoofdstukken 3 en 7). Twee effecten spelen hierbij een belangrijke rol, die in de diverse landen verschillend kunnen uit-

171 Het European Sourcebook is op 7 juli 1999 door de Raad van Europa uitgebracht en beslaat de periode 1990-1996. Afhankelijk van de beschikbaarheid van de gegevens van de diverse landen bleek dit qua actualiteit het maximaal haalbare. Bij het ter perse gaan van deze publicatie wordt gewerkt aan een update (tot en met het jaar 2000).

Figuur 8.2 Percentage minderjarige verdachten, 1995

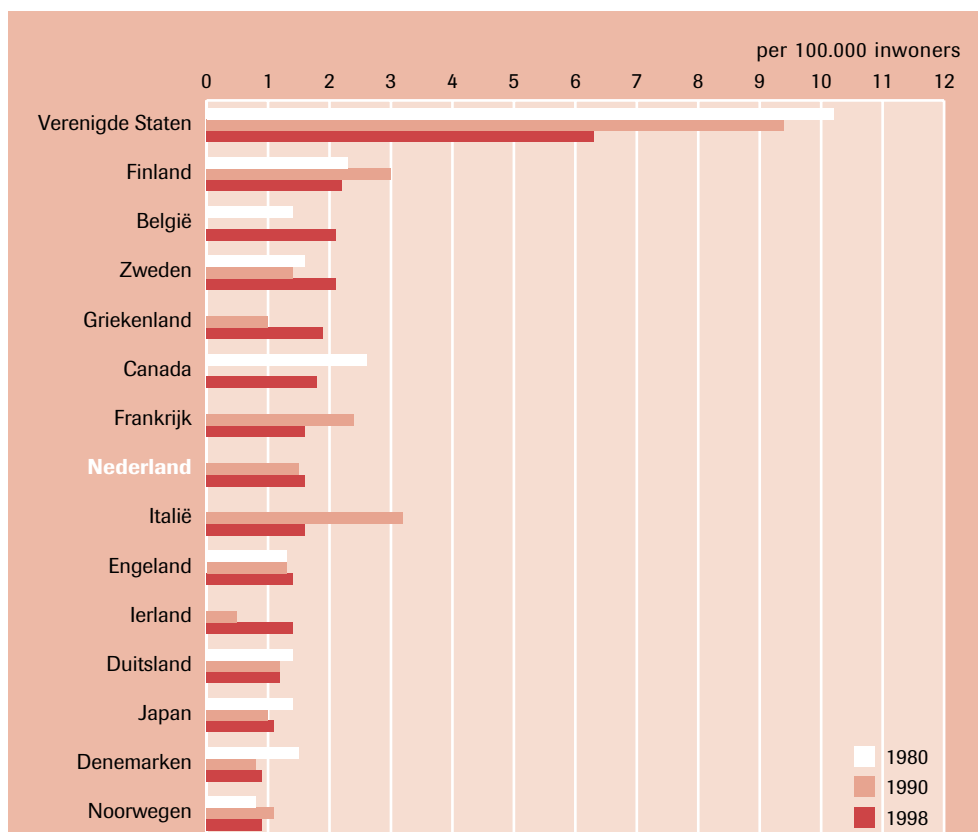
Bron: European Sourcebook

Figuur 8.3 Percentage vrouwelijke verdachten, 1995

Bron: European Sourcebook

pakken: de aangiftebereidheid van de slachtoffers en de mate waarin de politie ter kennis gekomen zaken ook daadwerkelijk registreert.

Tabel 8.4 (bijlage 4) geeft het aantal geregistreerde misdrijven per 100.000 inwoners. Voor Nederland valt het lage aantal drugsdelicten op en het hoge aantal bij poging tot moord en doodslag. Bij de drugsdelicten is dit te verklaren uit het gedoogbeleid hier te lande, waarbij niet drugsbezit (voor eigen gebruik) maar alleen de handel in verdovende middelen vervolgd wordt. Bij moord en doodslag is het wat minder duidelijk; de categorie bevat ook de pogingen. Als we alleen naar de voltooide moord en doodslag kijken, neemt Nederland een middenpositie in. Dit maakt het waarschijnlijk dat er bij de categorie inclusief de pogingen definitieverschillen een rol spelen. Zo is het aannemelijk dat, waar in Nederland gesproken wordt over poging tot moord of doodslag, in andere landen vaker zware mishandeling ten laste gelegd wordt. Box 8.1 geeft het aantal moorden (en doodslag) exclusief de pogingen in diverse landen in de wereld weer.

Box 8.1 Moord en doodslag in diverse landen

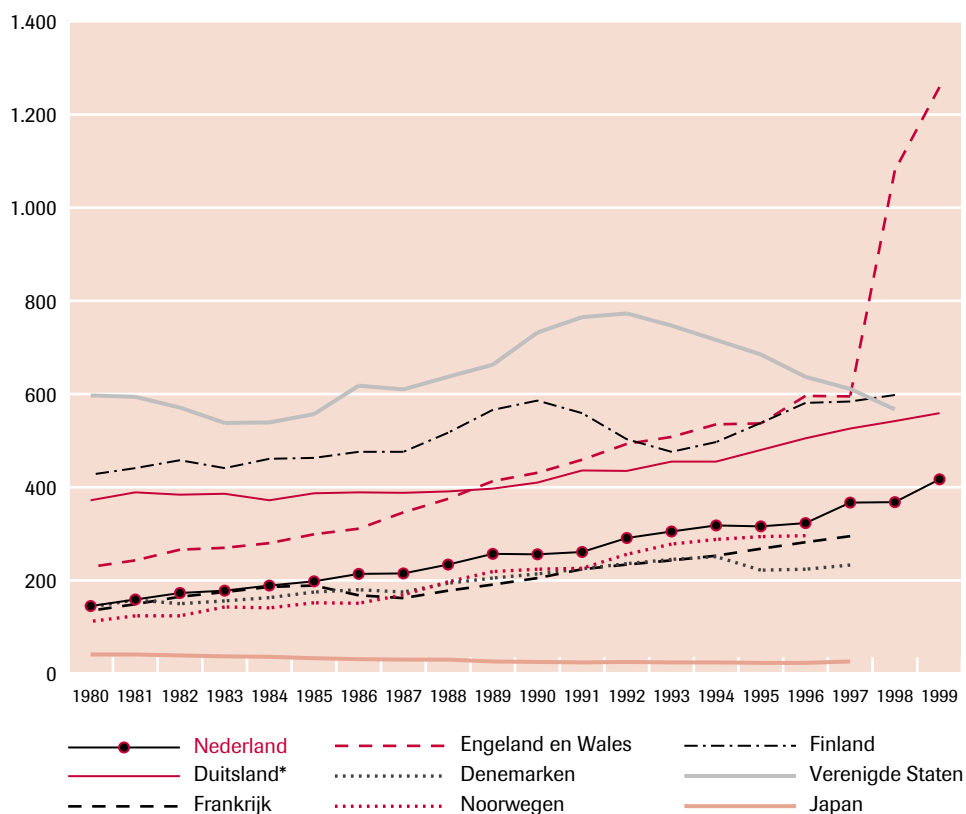
Voor de corresponderende cijfers, zie tabel 8.10 (bijlage 4).

Bron: European Sourcebook, Home Office, Interpol, WODC

De figuur geeft een inzicht in het vóór-komen van het meest dramatische delict: moord of doodslag. De getallen stellen het aantal slachtoffers van dit delict voor, per 100.000 inwoners. Het gaat hier om voltooide moord en doodslag, *dus de pogingen zijn niet meegenomen*. Gekeken is naar een aantal West- Noord- en Zuid-Europese landen en een drietal grote niet-Europese landen.

Duidelijk is dat het niveau van moord en doodslag binnen de genoemde Europese

landen niet erg verschilt. Tussen landen, maar ook in de tijd gezien is het redelijk stabiel. Wel lijkt het erop dat er in de periode 1988-1997 sprake is van een iets hoger niveau (zie tabel 8.10, bijlage 4). In veel landen, waaronder Nederland, zien we ergens in deze periode een stijging waarna er meestal weer een afname volgt. Buiten Europa zien we een duidelijk veel hoger niveau (maar de laatste jaren wel dalend) in de Verenigde Staten.

Figuur 8.4 Geregisteerde geweldscriminaliteit per 100.000 inwoners, 1980-1999

* Tot en met 1990: West-Duitsland; 1991: West-Duitsland en Berlijn; vanaf 1992 geheel Duitsland.

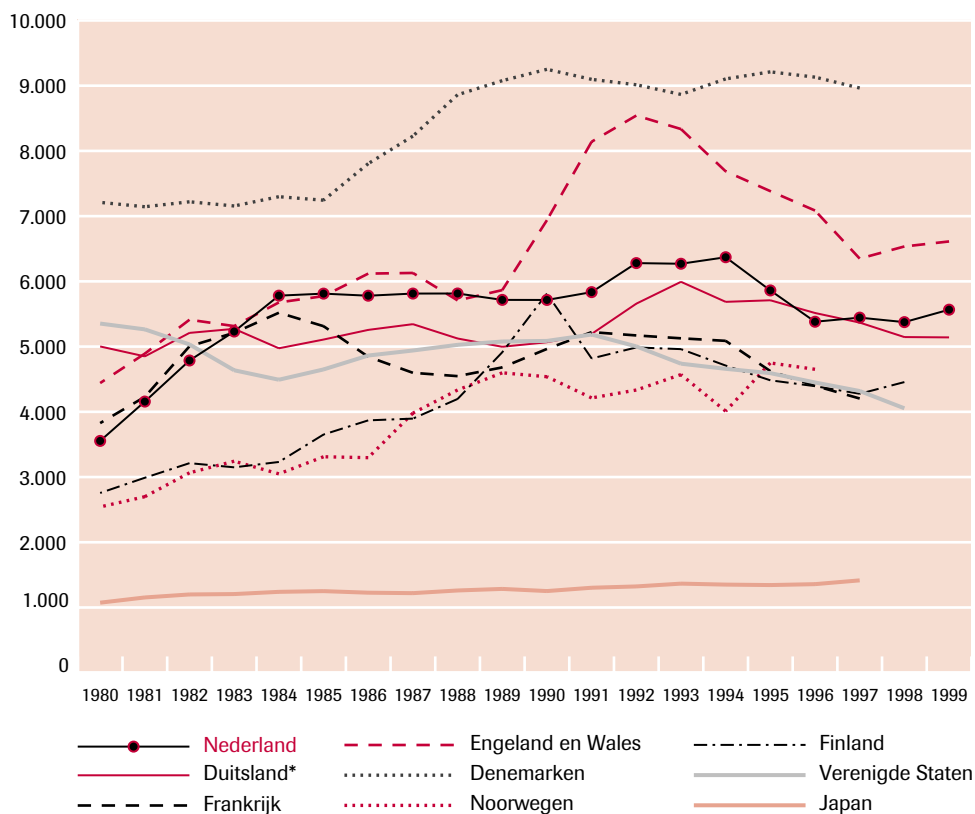
Voor de corresponderende cijfers, zie tabel 8.5 (bijlage 4).

Bron: WODC

De geregisteerde criminaliteit, 1980-1998

De figuren 8.4 en 8.5 geven een overzicht van de ontwikkeling van de geregisteerde gewelds- en vermogenscriminaliteit per 100.000 inwoners. Zie ook tabellen 8.5 en 8.6 (bijlage 4).

Wat de geregisteerde geweldscriminaliteit betreft, is het opvallend dat de meeste landen een min of meer gelijke, langzaam stijgende, trend vertonen. Uitzonderingen zijn Finland, waar de geweldscriminaliteit in de periode 1990-1993 daalt, de Verenigde Staten, waar vanaf 1992 een duidelijke daling waarneembaar is, en Japan, waar het toch al lage niveau nog verder afneemt (figuur 8.4). De zeer grote toename van geweldsdelicten in Engeland en Wales in de jaren 1998 en 1999 vindt

Figuur 8.5 Geregisteerde vermogenscriminaliteit per 100.000 inwoners, 1980-1999

* Tot en met 1990: West-Duitsland; 1991: West-Duitsland en Berlijn; vanaf 1992 geheel Duitsland.

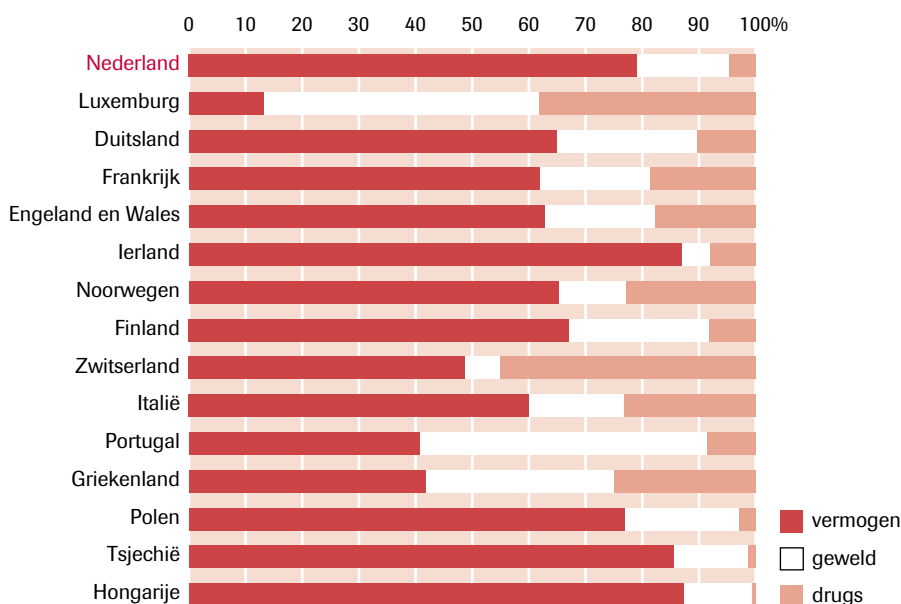
Voor de corresponderende cijfers, zie tabel 8.6 (bijlage 4).

Bron: WODC

zijn oorzaak hierin, dat vanaf 1 april 1998 andere definities en telinstructies gehanteerd worden.

Ook wat de geregisteerde vermogenscriminaliteit betreft (figuur 8.5), tekent zich vrijwel overal dezelfde trend af: tot begin jaren negentig gelijkblijvend of een lichte stijging, daarna dalend. Opvallend is de forse stijging in Engeland en Wales over de periode 1989-1992.

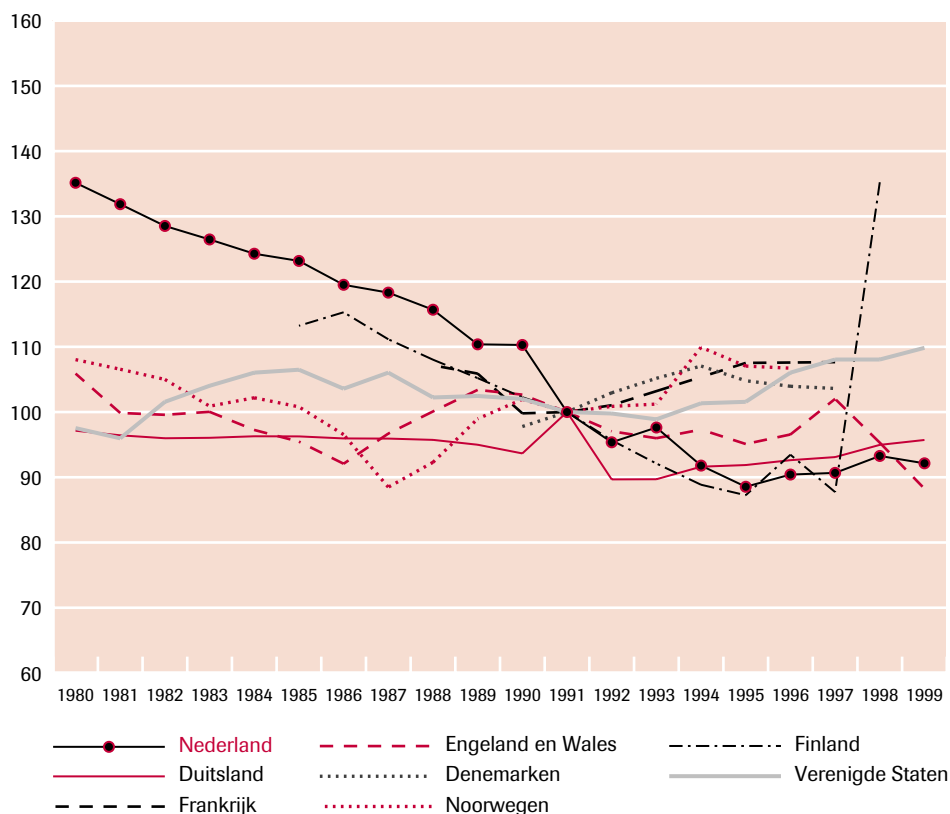
Duidelijk is dat Nederland, in vergelijking met de andere landen, zowel wat betreft het niveau van de geregisteerde criminaliteit als wat betreft de ontwikkelingen in de laatste jaren geen uitzonderingspositie inneemt.

Figuur 8.6 Gehoorde verdachten, verdeling over delictcategorieën, 1996, in %

Bron: European Sourcebook

De gehoorde verdachten

Tabel 8.7 (bijlage 4) geeft het aantal gehoorde verdachten als percentage van het aantal geregistreerde zaken. Dit percentage kan boven de 100% komen: er kunnen meer verdachten zijn voor één delict, maar ook registratie-effecten kunnen een rol spelen. Duidelijk is dat er een groot verschil is tussen de diverse delictsoorten. Bij diefstal is dit percentage laag, bij de wat zwaardere delicten hoger (zie ook figuur 8.6).

Figuur 8.7 Ophelderingspercentages geweldscriminaliteit, 1980-1999 (index, 1991=100)

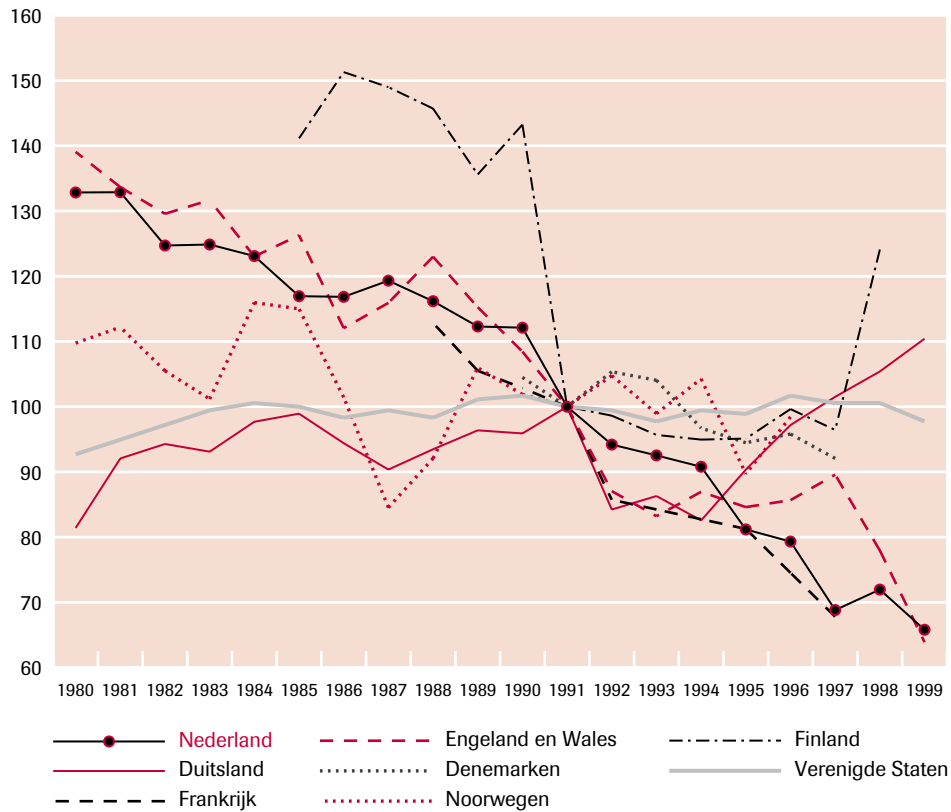
Bron: WODC

Trends in de ophelderingspercentages, 1980-1999

De figuren 8.7 en 8.8 geven de ontwikkeling weer in de ophelderingspercentages vanaf 1980, onderverdeeld naar twee hoofdcategorieën, namelijk gewelds- en vermogenscriminaliteit. Vooral bij ophelderingspercentages zijn, vanwege definitie- en registratieverschillen, niveauvergelijkingen eigenlijk niet goed mogelijk (zie paragraaf 8.1). Om wel de trends te kunnen bekijken, zijn de gegevens van de figuren 8.7 en 8.8 geïndiceerd (1991=100). Dan blijkt dat het ophelderingspercentage in Nederland duidelijk dalende is. Dit in tegenstelling tot de meeste andere landen waar de ophelderingspercentages geen duidelijke trend vertonen.

Nogmaals: het gaat hier slechts om trendvergelijkingen. Hieruit is niet af te leiden dat het percentage in het ene land hoger of lager zou liggen dan in het andere.

Figuur 8.8 Ophelderingspercentages vermogenscriminaliteit, 1980-1999 (index, 1991=100)

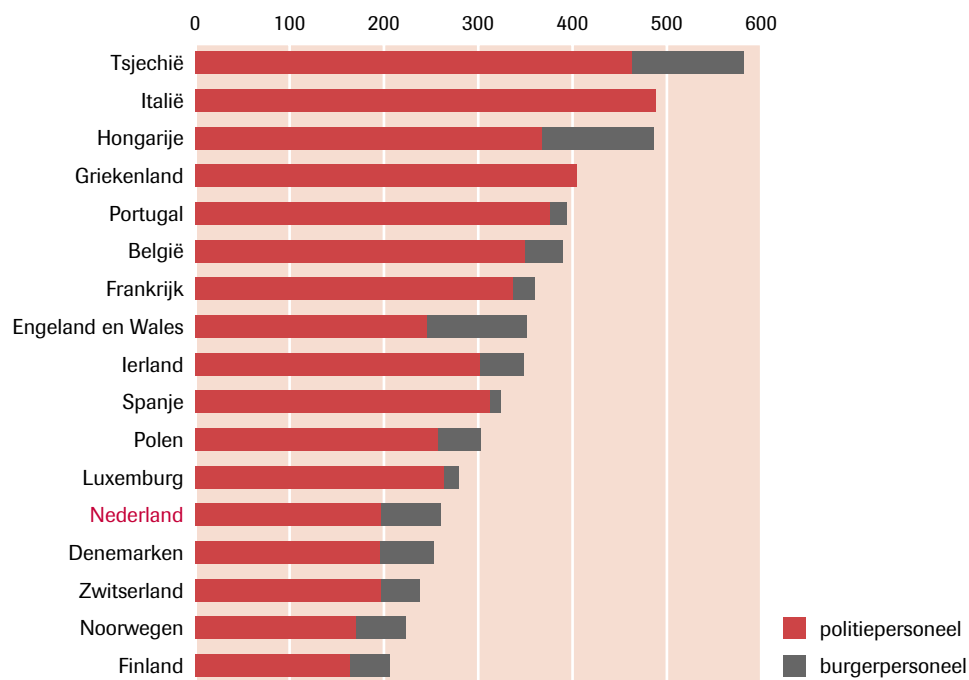

Bron: WODC

*Politiesterkte*¹⁷²

Figuur 8.9 geeft een indruk van de omvang van de Nederlandse politie ten opzichte van die in andere Europese landen. Er is zowel naar het geüniformeerde personeel als naar het burgerpersoneel bij de politiekorpsen gekeken. De omvang van het Nederlandse politiekorps blijkt relatief beperkt, en vergelijkbaar met bijvoorbeeld Denemarken en Zwitserland.

¹⁷² Cijfers omtrent de personeelssterkte bij rechtspraak en gevangeniswezen zijn niet betrouwbaar of niet beschikbaar. Deze kunnen dan ook niet worden opgenomen bij de betreffende paragrafen.

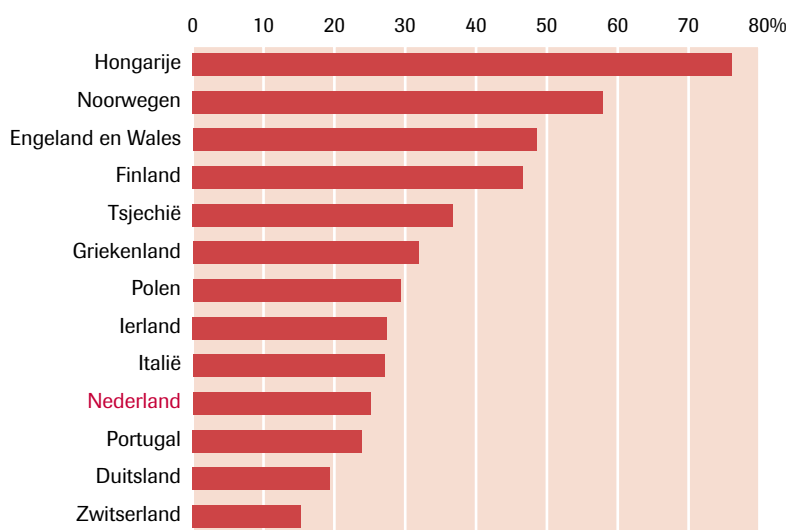
Figuur 8.9 Omvang van de sterkte van de politie per 100.000 inwoners, 1995

Bron: European Sourcebook

8.2.3 Vervolg

De manier waarop het vervolgingstraject is georganiseerd, is per land zeer verschillend. In sommige landen heeft de politie de bevoegdheid zaken zelfstandig af te handelen (in Nederland bijvoorbeeld de Halt-zaken: een – voorwaardelijke – sepotbevoegdheid onder verantwoordelijkheid van het OM); de wijze waarop de vervolgingsautoriteiten (OM) zelfstandig zaken kunnen afdoen, verschilt van land tot land, enzovoort. Het is daarom precair om vergelijkingen tussen landen te maken over de verschillende aspecten van het vervolgingstraject (verschillende soorten van sepot, transacties enzovoort). Wel enig houvast biedt een confrontatie van de door de politie gehoorde verdachten (als maat voor ‘vervolgingsrijpe’ zaken) en de veroordelingen door de rechter (als maat voor succesvol bij de rechter aangebrachte zaken). Figuur 8.10 geeft hiervan een beeld (voor de delictcategorie ‘diefstal’).

Figuur 8.10 Percentage veroordeelde verdachten ten opzichte van door de politie gehoorde verdachten (diefstal), 1995

Bron: European Sourcebook

Duidelijk is, ook internationaal, de filterwerking in het vervolgingsproces, zij het in uiteenlopende mate.

8.2.4 *Berechting en straf*

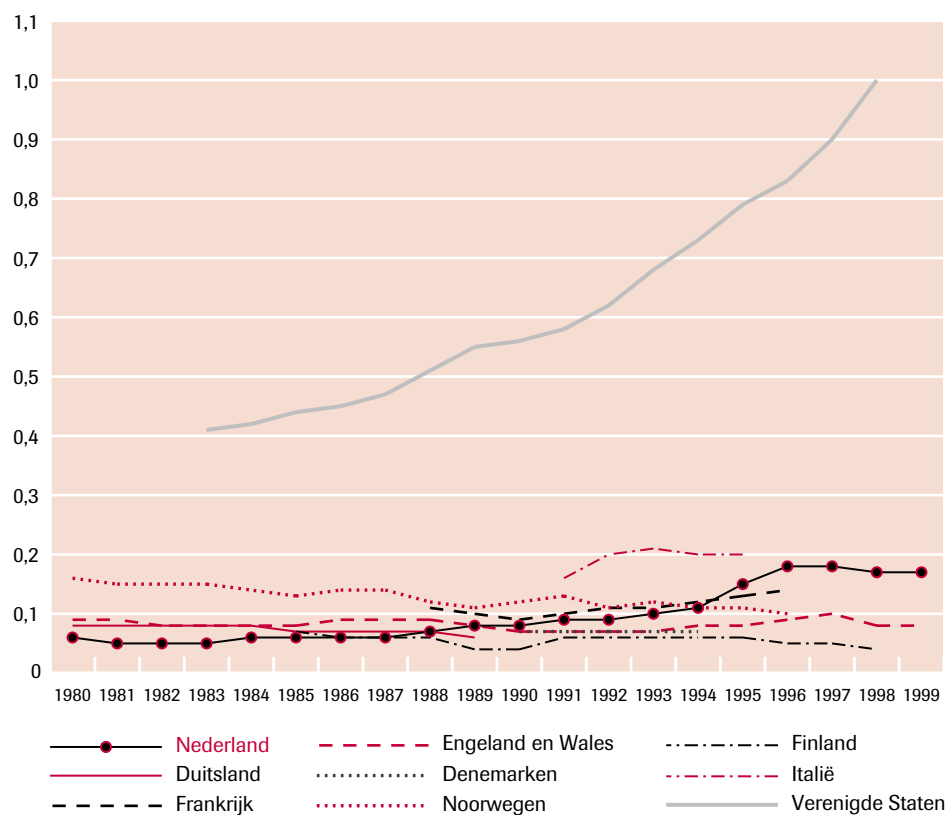
Veroordeling door de rechter

Tabel 8.8 (bijlage 4) geeft het totale aantal veroordeelde verdachten (in 1995) over de verschillende delictcategorieën. Ook hier blijkt duidelijk, in vergelijking met tabel 8.4, dat slechts een klein deel van het aantal geregistreerde misdrijven uiteindelijk resulteert in een veroordeling door de rechter. Tevens verschuift de verdeling over de delictcategorieën weer verder richting de wat zwaardere delicten.

De opgelegde straf

De twee belangrijkste strafvormen zijn boetes en vrijheidsstraffen. Het European Sourcebook geeft helaas niet voldoende (betrouwbare) informatie om de verschillen tussen landen in het opleggen van deze straffen nader te analyseren. Het enige dat uit de gegevens blijkt, is de weinig verrassende conclusie dat boetes vooral gegeven worden bij lichtere vergrijpen, en gevangenisstraf de meest voorkomende straf is bij de zwaardere delicten. Langs andere weg is echter wel de toepassing van vrijheids-

Figuur 8.11 Aantal gedetineerden voor een geweldsdelict per verdachte van een geweldsdelict, 1980-1999

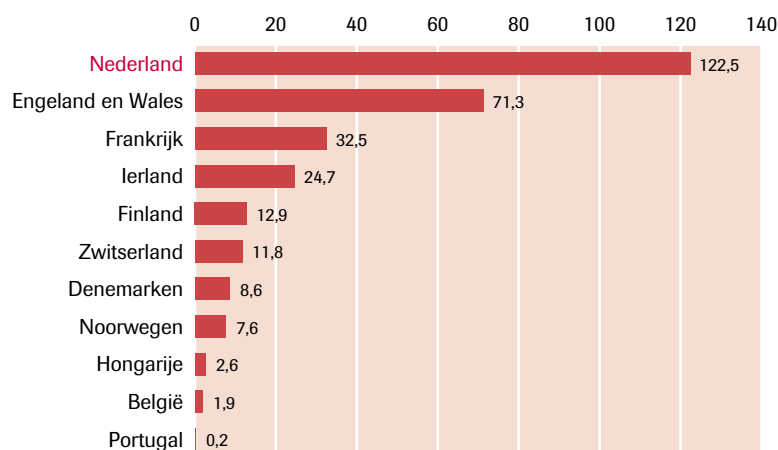

Bron: WODC

straffen in verschillende landen, en de ontwikkeling door de jaren heen, te vergelijken. Immers, het aantal gedetineerden is een maat voor de combinatie van het aantal opgelegde gevangenisstraffen en de duur ervan.¹⁷³ Als het aantal gedetineerden gedeeld wordt door het aantal verdachten, kan de uitkomst hiervan geïnterpreteerd worden als het product van de kans dat een verdachte gevangenisstraf krijgt en de gemiddelde duur van de gevangenisstraf in jaren.

Ten behoeve van figuur 8.11 is een schatting gemaakt van het aantal gedetineerden voor een geweldsdelict. Dit is gedeeld door het geschatte aantal verdachten van een geweldsdelict. Duidelijk is de stijging te zien in Nederland vanaf het begin van de jaren tachtig tot 1996. Dit in tegenstelling tot andere Europese landen. Opvallend is

173 Dit geldt bij afwezigheid van capaciteitstekorten.

Figuur 8.12 Aantal taakstraffen per 100.000 inwoners, 1995

Bron: European Sourcebook

de ontwikkeling in de Verenigde Staten, waar het toch al hoge niveau nog sterk stijgt. Kennelijk worden hier (vergeleken met Europa) daders van een geweldsdelict vaker en/of langer gestraft met gevangenisstraf.

Ten slotte zijn nog de taakstraffen te noemen. Vooral in Nederland en Groot-Brittannië wordt deze sanctie steeds meer toegepast (zie figuur 8.12).

8.3 Resumé

Dit internationale, vooral Europese, overzicht laat zien dat Nederland op het gebied van de criminaliteit geen uitzonderingspositie inneemt. Met de onvolkomenheden die internationale vergelijking van cijfermateriaal nu eenmaal eigen zijn, kan de conclusie luiden dat zowel wat het niveau van de geregistreerde criminaliteit betreft als wat de ontwikkelingen van de laatste jaren betreft, Nederland zich niet onderscheidt van de andere landen. Een actuele trend zoals de geleidelijke toename van de geweldscriminaliteit bijvoorbeeld, is dan ook een fenomeen van algemenere – West-Europese – orde. Wel wijkt Nederland af ten opzichte van omliggende landen waar het gaat om de ontwikkeling van het ophelderingspercentage (in Nederland dalend sinds midden jaren tachtig) en de toepassing van gevangenisstraf bij geweldsdelicten (in Nederland stijgend). Ook komen er voor Nederland hoge cijfers uit de internationale slachtofferenquêtes. Bij nadere beschouwing blijkt dit hoofdzakelijk te gaan om het relatief vaak voorkomen van fietsdiefstal en vernieling van auto's. Een resultante van het wat andere drugsbeleid in ons land is dat Nederland relatief weinig drugsdelicten kent: het bezit van drugs voor eigen

gebruik wordt hier te lande gedoogd maar elders niet zelden, net als handel in drugs, als misdrijf beschouwd.

Internationaal vergelijkende cijfers plaatsen de gegevens over het eigen land, zoals in dit rapport gepresenteerd, in een wat ruimer perspectief. Deze internationale vergelijkingen zullen de komende jaren alleen maar aan belang winnen.

